

SAMEN KERKEN

Vallende muren!?

Op de dag dat ik deze column schrijf herdenkt Duitsland de val van de muur, vijftieng jaar geleden. Het is voor veel Duitsers en andere Europeanen een feestelijke herdenking.

Toch zal het bij sommigen geen feest zijn. Ik zag recent een reactie van iemand die een hoge functie had bekleed bij de Stasi, de gehate en gevreesde geheime dienst van de DDR. Hij was van mening dat alles bij het oude had moeten blijven. Zo denken ongetwijfeld meer hooggeplaatsten uit die tijd en mensen die hun geloof in het communistische systeem niet hebben willen of kunnen loslaten.

De muur in Berlijn is gevallen na een vreedzame revolutie. Maar de wereld kent meer muren. Muren die mensen en groepen mensen van elkaar scheiden. In de late night talkshow van Jeroen Pauw van 6 november vertelde een van de gasten –Menno Beltveld– over muren in de wereld. Belfast kent niet één muur, maar bijna honderd muren, korte en lange muren. De mensen die aan beide kanten van die muren wonen denken er niet over om naar elkaar toe te gaan. Angst voor elkaar overheerst. En toch noemen ze deze muren 'vrede-slijnes'.

Natuurlijk kwam ook de muur tussen Israël en Palestina ter sprake. Een muur die door Israël is gebouwd als bescherming tegen aanslagen vanuit Palestijns gebied. Zo althans wordt de bouw van deze muur door velen verklaard. Toch lijkt er meer aan de hand. Die muur is ook –en misschien wel vooral– een instrument van onderdrukking, uitsluiting en bezetting. Dat blijkt ook wel uit de verhalen van de mensen die met die muur te maken hebben: Palestijnse moslims en christenen, maar ook joden dragen de last van de muur. Muren ontmenselijken, muren scheiden, muren vernederen. Landen die muren bouwen om de eigen bewoners op te sluiten of om anderen buiten te sluiten bevinden zich aan de kant van de verliezers, aldus Maarten van Rossum in die uitzending van Pauw.

De enige manier om conflicten te beëindigen is om met elkaar te gaan praten. De enige manier om over de angst voor je burens heen te komen is om de muren neer te halen en te gaan praten.

We zien dat ook in het klein, bijvoorbeeld in uitzendingen van de Rijdende Rechter. Waar muren tussen mensen vallen, komt het wel goed. Waar mensen zich achter hun muren blijven verschansen wordt het niets.

Laten we hopen dat er binnen afzienbare tijd nog veel muren zullen vallen. De brokstukken kunnen misschien nog worden hergebruikt voor nuttiger bouwwerken.

ds. Carla Borgers
Doopsgezinde Gemeenten in Twente